

Seborrhoiskt eksem (mjälleksem)

Patientinformation

Mjälleksem, s.k. seborrhoiskt eksem, är vanligt särskilt hos medelålders män. Det känns oftast lätt igen på grund av sitt utseende och lokalisation. Det kan vara svårare att känna igen när det samtidigt förekommer tillsammans med en hudsjukdom som t.ex. psoriasis.

Klinisk bild Eksemet drabbar ofta hårbotten och ansiktet. Inom rodnade områden ses en torr vit fjällning, som ibland blir litet mer gulgrått fet.

Eksemet uppträder oftast i hudpartier med stora aktiva talgkörtlar. Typiska ställen är invid näsvingar, i ögonbrynen, bakom öron, i hårfästet och hårbotten, men det är inte ovanligt också på andra ställen i ansiktet som panna och kinder. Seborrhoiskt eksem kan uppkomma även på kroppen, över bröst och rygg och i naveln. Det kan ibland också ses i kroppsveck, under bröst, i ljumskar och runt ändtarmen. Klåda förekommer. Ibland kan, särskilt i hårbotten, små gulaktiga kvisslor (follikuliter) tillkomma.

Sjukdomsorsak

Orsaken är egentligen okänd men förefaller vara relaterad till ärftliga faktorer, dvs. den hudtyp man är född med. Någon slags överaktivitet i talgkörtlar kan föreligga som gynnar utvecklingen av en på huden normalt förekommande slags jästsvamp. Samband ses ofta med allmäntillståndet. Försämring noteras vid perioder av påfrestningar, uttröttnings och psykisk stress. Klimatet har också stor betydelse. Eksemet återkommer ofta vintertid för att bli bättre på sommaren.

Förlopp

Detta eksem har stor tendens att återkomma och kräver då upprepad behandling.

Behandling

Själva eksemet måste behandlas med ett kortisonpreparat, som väljs utifrån var eksemförändringar sitter och hur besvärligt det är. Kortisonpreparat som även innehåller svamphämmande ämnen, är ofta mest effektiva. Till hårbotten kombineras detta med ett modernt mjällschampo från apoteket. När eksemet väl är läkt kan samma mjällschampo användas som en basbehandling för att hålla besvären under fortsatt kontroll.

Svåra fall kan kräva tillägg av viss tablettbehandling. Vid behandling av spädbarn används ofta en mild kortisonkräm, ev. i kombination med svamphämmande ämnen.